M O N I T O R 2001
– pilotné testovanie maturantov

MONITOR
2001

Matematika
test M-2
forma A

Odborný garant projektu: Štátny pedagogický ústav, Bratislava

Realizácia projektu: EXAM ®, Bratislava

01 Výraz $\dfrac{\frac{1}{x}-x}{1-\frac{1}{x}}$ možno pre všetky čísla $x \in R - \{0;1\}$ upraviť na tvar

(A) $-x-1$ **(B)** $x+1$ **(C)** $x-1$ **(D)** $-x+1$ **(E)** -1

02 Firma VIZIT, s.r.o. stanovuje cenu za výrobu sady vizitiek podľa vzťahu $C = 60 + 4p$, kde C je cena v korunách, 60 (Sk) je základný poplatok a p je počet objednaných kusov vizitiek. Od budúceho mesiaca plánuje firma zvýšiť základný poplatok o pätinu a cenu za každý zhotovený kus o pätinu znížiť. Podľa akého vzťahu bude firma po úprave stanovovať cenu?

(A) $C = 48 + 4{,}8p$ **(B)** $C = 65 + 3{,}5p$ **(C)** $C = 72 + 0{,}8p$

(D) $C = 72 + 3{,}5p$ **(E)** $C = 72 + 3{,}2p$

03 Ak 1 mol látky obsahuje približne $6{,}023.10^{23}$ častíc, potom 100 molov látky obsahuje približne

(A) $6{,}023.10^{25}$ častíc. **(B)** $6{,}023.100^{23}$ častíc. **(C)** $6{,}023.10^{123}$ častíc.

(D) $6{,}023.1000^{23}$ častíc. **(E)** $6{,}023.10^{2300}$ častíc.

04 Istá agentúra uskutočnila prieskum o počte detí na vzorke 1000 rodín. Graf znázorňuje zistené relatívne početnosti rodín s jednotlivými počtami detí. Aký bol priemerný počet detí v tejto vzorke 1000 rodín?

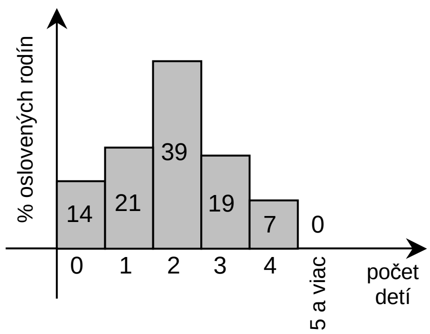

(A) 1 **(B)** 1,84 **(C)** 1,94

(D) 2 **(E)** 2, 25

05 Náš kopírovací stroj zväčšuje najviac $\sqrt{2}$-krát. Ak chceme napríklad zväčšiť obrázok s rozmermi 15 cm x 15 cm na veľkosť 30 cm x 30 cm, musíme to urobiť na dvakrát: v prvom kroku získame obrázok s rozmermi $15.\sqrt{2}$ cm x $15.\sqrt{2}$ cm a ten sa v druhom kroku zväčší na požadovanú veľkosť 30 cm x 30 cm. Najmenej koľkokrát musíme použiť kopírovací stroj, ak chceme obrázok s rozmermi 5 cm x 5 cm zväčšiť na 40 cm x 40 cm?

(A) 4-krát **(B)** 5-krát **(C)** 6-krát **(D)** 7-krát **(E)** 8-krát

06 V športovej hale tvaru polgule s priemerom 200 m bol na strope vo výške 60 m nad podlahou umiestnený reflektor. Reflektor bol zle upevnený a spadol. Ako ďaleko od stredu haly dopadol?

(A) 40 m **(B)** 60 m **(C)** 65 m **(D)** 80 m **(E)** 85 m

07 Lietadlo, ktoré malo pôvodne letieť priamočiaro z Bratislavy do Paríža vzdialeného 800 km, sa pri štarte muselo kvôli zlému počasiu odchýliť od priameho kurzu o 60°. Až po 300 km mohol pilot lietadlo nasmerovať priamo na Paríž. O koľko kilometrov sa takto predĺžila dráha letu?

(A) O 61 km. **(B)** O 173 km. **(C)** O 200 km. **(D)** O 242 km. **(E)** O 570 km.

08 Do uhla veľkosti 60° chceme vpísať kružnicu s polomerom 5 cm. Ako ďaleko od vrcholu uhla musí byť stred kružnice?

(A) $10\sqrt{3}$ cm **(B)** 10 cm **(C)** $\frac{10\sqrt{3}}{3}$ cm **(D)** $\frac{5\sqrt{3}}{3}$ cm **(E)** 5 cm

09 Nech *o* je počet osí súmernosti osemuholníka a nech *s* je počet stredov súmernosti toho istého osemuholníka. Akú najväčšiu hodnotu môže nadobudnúť súčet $o + s$?

(A) 3 **(B)** 5 **(C)** 7 **(D)** 9 **(E)** 11

10 Nápoj *Kolaloka* plnia v závode do plechoviek v tvare valca s priemerom podstavy 8 cm a výškou 9 cm. Z prieskumu trhu vyplynulo, že lepšie by sa predávali plechovky s polovičným objemom a priemerom podstavy 6 cm. Akú výšku majú mať nové plechovky?

(A) 6,75 cm **(B)** 7 cm **(C)** 8 cm **(D)** 10,25 cm **(E)** 12 cm

11 Označme *Y* stred strany *BC* rovnobežníka *ABCD*. Potom vektor $\overrightarrow{CA}$ možno vyjadriť v tvare

(A) $\overrightarrow{CA} = 2.\overrightarrow{CY} + \overrightarrow{AB}$ **(B)** $\overrightarrow{CA} = \overrightarrow{AB} + 2.\overrightarrow{YC}$

(C) $\overrightarrow{CA} = \overrightarrow{AB} - 2.\overrightarrow{YC}$ **(D)** $\overrightarrow{CA} = 2.\overrightarrow{YC} - \overrightarrow{AB}$

(E) $\overrightarrow{CA} = 2.\overrightarrow{CY} - \overrightarrow{AB}$

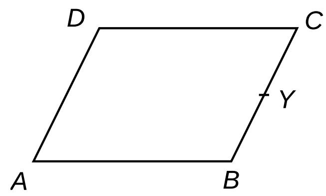

12 Ktorý z uvedených bodov leží na priamke p: $x - 2y + 6 = 0$ a súčasne je rovnako vzdialený od obidvoch súradnicových osí?

(A) $A[3; 3]$ **(B)** $B[-2; 2]$ **(C)** $C[2; 4]$ **(D)** $D[-8; -8]$ **(E)** $E[4; 5]$

13 Na obrázku sú dve rovnobežné priamky *p*, *q*. Ktorou z uvedených rovníc je daná priamka *p*?

(A) $y = -\frac{2}{3}x + 10$ **(B)** $y = \frac{2}{3}x + 15$

(C) $y = \frac{3}{2}x + 10$ **(D)** $y = -\frac{3}{2}x + 15$

(E) $y = -\frac{3}{2}x + 10$

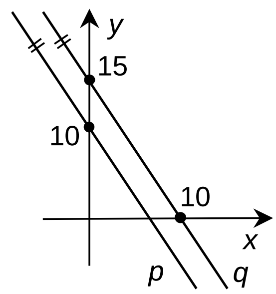

14 Aký obsah má štvorec *ABCD*, ktorého vrcholy *A* a *C* majú súradnice $A[-4; 7]$ a $C[-2; 3]$?

(A) 29 **(B)** 20 **(C)** 13 **(D)** 10 **(E)** 8

15 V tabuľke sú uvedené dve hodnoty lineárnej funkcie *f*.
V ktorom z bodov pretína graf tejto funkcie os *y*?

x	– 4	12
***f*(*x*)**	60	40

(A) $[0; 55]$ **(B)** $[55; 0]$ **(C)** $[0; 44]$

(D) $[44; 0]$ **(E)** $[0; 50]$

16 Nech P je množina všetkých riešení nerovnice $\dfrac{x^2}{x+3} \geq 0$ v množine reálnych čísel. Potom

(A) $P = \langle -3; \infty)$. **(B)** $P = R - \{-3\}$. **(C)** $P = R$.

(D) $P = (-3; \infty)$. **(E)** $P = (-\infty; -3) \cup \langle 0; \infty)$.

17 Rovnica $\dfrac{49}{14-x} - x = 0$ v množine reálnych čísel

(A) nemá žiadne korene.

(B) má jediný koreň, pričom tento koreň je kladný.

(C) má jediný koreň, pričom tento koreň je záporný.

(D) má práve dva rôzne korene, pričom obidva sú kladné.

(E) má práve dva korene, z ktorých jeden je kladný a jeden je záporný.

18 Aké súradnice má vrchol paraboly $y = x^2 + 8x + 19$?

(A) $[4; -3]$ **(B)** $[0; 19]$ **(C)** $[-4; 19]$ **(D)** $[-8; 19]$ **(E)** $[-4; 3]$

19 Rovnica $\sin x - \sqrt{3}\cos x = 0$ má v intervale $(0; \pi)$ jediné riešenie. Ktorá z uvedených množín obsahuje toto riešenie?

(A) $\left\{\frac{7}{3}\pi;\ \frac{1}{6}\pi;\ \frac{4}{3}\pi\right\}$ **(B)** $\left\{\frac{7}{6}\pi;\ \frac{3}{4}\pi;\ \frac{1}{3}\pi\right\}$ **(C)** $\left\{\frac{5}{3}\pi;\ \frac{7}{6}\pi;\ \frac{1}{2}\pi\right\}$

(D) $\left\{\frac{11}{6}\pi;\ \frac{5}{2}\pi;\ \frac{4}{3}\pi\right\}$ **(E)** $\left\{\frac{5}{6}\pi;\ \frac{5}{4}\pi;\ \frac{2}{3}\pi\right\}$

20 Nech H je obor hodnôt funkcie f: $y = -3.\cos 2x - 1$. Potom

(A) $H = \langle -3; 2\rangle$. **(B)** $H = \langle -2; 3\rangle$. **(C)** $H = \langle -4; 2\rangle$.

(D) $H = \langle -2; 4\rangle$. **(E)** $H = \langle -2; 0\rangle$.

21 Na obrázku sú dve rovnobežné priamky p, q a priamka r, ktorá je s nimi rôznobežná, ale nie je na ne kolmá. Pre uhly α, β na obrázku platí

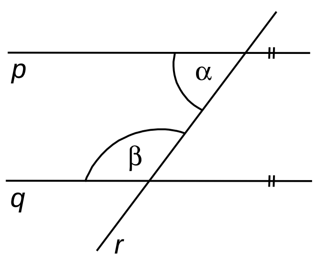

(A) sin α = sin β a súčasne cos α = – cos β.

(B) sin α = sin β a súčasne cos α = cos β.

(C) cos α = cos β a súčasne sin α = – sin β.

(D) tg α = tg β a súčasne sin α = – sin β.

(E) tg α = tg β a súčasne cos α = – cos β.

22 Rovnica $9^{2x-3} = \frac{1}{81}$ má v množine reálnych čísel jediný koreň, ktorý leží v intervale

(A) $(-2;-1)$. **(B)** $(-1;0)$. **(C)** $(0;1)$. **(D)** $(1;2)$. **(E)** $(2;3)$.

23 Ak platí log T = log p + 2.log q – log r, tak

(A) $T = p + 2q - r$ **(B)** $T = \frac{2pq}{r}$ **(C)** $T = pq^2 - r$

(D) $T = p + q^2 - r$ **(E)** $T = \frac{pq^2}{r}$

24 V istej geometrickej postupnosti je 10. člen 9-krát väčší ako 8. člen. Koľkokrát je v tejto postupnosti 8. člen väčší ako 4. člen?

(A) 18-krát **(B)** 27-krát **(C)** 36-krát **(D)** 54-krát **(E)** 81-krát

V nasledujúcich úlohách Vám neponúkame žiadne možnosti. Každú úlohu samostatne vyriešte a výsledok zapíšte do vyznačeného miesta ***v odpoveďovom hárku. Do testu nič nepíšte!*** *Uveďte vždy* ***iba výsledok*** *– nemusíte ho zdôvodňovať ani uvádzať postup, ako ste k nemu dospeli.*

25 V rohu štadióna tvoria počty sedadiel v jednotlivých radoch aritmetickú postupnosť. Vo 4. rade je 10 sedadiel, v 12. rade je 26 sedadiel. Koľko sedadiel je v 24. rade?

26 Šesť hektolitrov muštu preliali zo suda do 750 fliaš. Niektoré fľaše mali objem 0,7 litra, ostatné mali objem 1 liter. Koľko fliaš bolo litrových?

27 Koľko existuje trojciferných prirodzených čísel, vytvorených len z párnych číslic, v ktorých je prostredná číslica väčšia ako obidve krajné?

28 V *Dome športu* zlacneli po Vianociach zjazdové lyže o 30 %. Po skončení lyžiarskej sezóny zlacneli tie isté lyže znovu o 30 %. O koľko percent zlacneli lyže celkovo oproti cene spred Vianoc?

29 Nech $ABCDEFV$ je pravidelný šesťboký ihlan s vrcholom V. Koľko hrán (podstavných alebo bočných) tohto ihlana leží na priamkach mimobežných s priamkou AV?

30 Veža kostolíka so štvorcovým pôdorysom so stranou dlhou 10 m má strechu tvaru pravidelného štvorbokého ihlana s výškou 12 m. Koľko by stálo pokrytie strechy medeným plechom, ak cena za pokrytie 1 m^2 je 5000 korún?

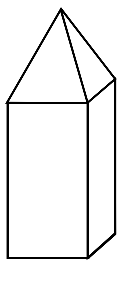

Koniec testu.

Prehľad vzorcov

Mocniny:

$a^x.a^y = a^{x+y}$; $\frac{a^x}{a^y} = a^{x-y}$; $(a^x)^y = a^{x.y}$; $(a.b)^x = a^x.b^x$; $\left(\frac{a}{b}\right)^x = \frac{a^x}{b^x}$; $a^{-x} = \frac{1}{a^x}$; $a^{\frac{x}{y}} = \sqrt[y]{a^x}$

Goniometrické funkcie:

$\sin^2 x + \cos^2 x = 1$ $\quad$ $\mathrm{tg}\, x.\,\mathrm{cotg}\, x = 1,\ x \neq k \cdot \frac{\pi}{2}$ $\quad$ $\sin 2x = 2.\sin x.\cos x$ $\quad$ $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$

$\left|\sin\frac{x}{2}\right| = \sqrt{\frac{1-\cos x}{2}}$ $\quad$ $\left|\cos\frac{x}{2}\right| = \sqrt{\frac{1+\cos x}{2}}$ $\quad$ $\sin\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \cos x$ $\quad$ $\cos\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \sin x$

$\mathrm{tg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \mathrm{cotg}\, x,\ x \neq k\pi$

$\mathrm{cotg}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) = \mathrm{tg}\, x,\ x \neq (2k+1)\frac{\pi}{2}$

$\sin(x \pm y) = \sin x.\cos y \pm \cos x.\sin y$

$\cos(x \pm y) = \cos x.\cos y \mp \sin x.\sin y$

x	0	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
sin x	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
cos x	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0

Trigonometria:

Sínusová veta: $\frac{a}{\sin\alpha} = \frac{b}{\sin\beta} = \frac{c}{\sin\gamma} = 2r$ $\quad$ Kosínusová veta: $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab.\cos\gamma$

Logaritmus: $\log_z(x \cdot y) = \log_z x + \log_z y$; $\quad$ $\log_z \frac{x}{y} = \log_z x - \log_z y$;

$\log_z x^k = k.\log_z x$; $\quad$ $\log_y x = \frac{\log_z x}{\log_z y}$

Aritmetická postupnosť: $a_n = a_1 + (n-1).d$; $\quad$ $s_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$

Geometrická postupnosť: $a_n = a_1 \cdot q^{n-1}$; $\quad$ $s_n = a_1 \frac{q^n - 1}{q - 1},\ q \neq 1$

Kombinatorika: $P(n) = n!$; $\quad$ $V(k,n) = \frac{n!}{(n-k)!}$; $\quad$ $C(k,n) = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$

$P'(n_1, n_2, \ldots, n_k) = \frac{n!}{n_1!.n_2!\ldots n_k!}$; $\quad$ $V'(k,n) = n^k$; $\quad$ $C'(k,n) = \binom{n+k-1}{k}$

Analytická geometria:

Parametrické vyjadrenie priamky: $X = A + t\vec{u},\ t \in R$

Všeobecná rovnica priamky: $ax + by + c = 0;\ [a,b] \neq [0,0]$

Smernicový tvar rovnice priamky: $y = ax + b$;

Parametrické vyjadrenie roviny: $X = A + t\vec{u} + s\vec{v},\ t,s \in R$

Všeobecná rovnica roviny: $ax + by + cz + d = 0;\ [a,b,c] \neq [0,0,0]$

Stredový tvar rovnice kružnice: $(x - m)^2 + (y - n)^2 = r^2$

Objemy a povrchy telies:

	kváder	**valec**	**ihlan**	**kužel**	**guľa**
objem	abc	$\pi r^2 v$	$\frac{1}{3}S_p v$	$\frac{1}{3}\pi r^2 v$	$\frac{4}{3}\pi r^3$
povrch	$2(ab+ac+bc)$	$2\pi r(r+v)$	$S_p + Q$	$\pi r(r+s)$	$4\pi r^2$